

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Ceban Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020 și a sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Ceban Ivan XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare:

prima instanță: 19.07.2017 – 13.05.2019

instanța de apel: 01.08.2019 – 28.01.2020

instanța de recurs: 12.06.2020 – 18.11.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 mai 2019, Ceban Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiind-ui stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții ce țin de plasarea în câmpul muncii pe un termen de 4 (patru) ani.

Prin aceiași sentință a fost condamnat Andrițchii Vasilii, hotărârile judecătorești în privința căruia nu se contestă.

2. În sentință, prima instanță a constatat că:

Ceban Ivan, acționând de comun acord cu Andrițchii Vasilii, întru realizarea scopului său infracțional, a organizat transportarea lui Galbură Nicolae, Galbură Chirii, Bugaenco Denis și Tolmacioc Iurii la un șantier de construcție din or. Kaliningrad, Federația Rusă. Totodată, după transportarea victimelor în localitatea menționată, Ceban Ivan, care acționa de comun acord cu Andrițchii Vasilii, i-a adăpostit prin înșelăciune pe Galbură Nicolae, Galbură Chirii, Bugaenco Denis și Tolmacioc Iurii într-o școală, sub

pretextul că este un adăpost temporar. În așa mod, Galbură Nicolae, Galbură Chirii, Bugaenco Denis și Tolmaciiov Iurii, aflându-se pe teritoriul or. Kaliningrad, Federația Rusă, au fost supuși exploatării prin muncă în condiții similare sclaviei timp de 40 zile, de către Ceban Ivan, care acționa în comun acord cu Andrițchii Vasilii.

Astfel, prin acțiunile sale Ceban Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. b). d) Cod penal, cu semnele calificative: recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, în condiții similare sclaviei, acțiuni săvârșite prin înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate și asupra mai multor persoane și de mai multe persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Pruteanu Natalia, în numele inculpatului Ceban Ivan, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în modul prevăzut pentru prima instanța prin care Ceban Ivan sa fie achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, întrucât fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1. În susținerea apelului, avocatul a menționat că:

- nu sunt întrunite elementele infracțiunii, la caz în acțiunile inculpatului lipsind latura obiectivă și subiectivă, întrucât Ceban Ivan nu este implicat în acțiunile incriminate deoarece nu a avut nici o înțelegere cu celălalt inculpat;

- întregul probatoriu se reduce la declarațiile contradictorii a părților vătămate;

- probele puse la baza soluției de condamnare nu au fost apreciate corect, deoarece vinovăția inculpatului Ceban Ivan nu este dovedită, dat fiind că declarațiile acestuia, a părții vătămate cât și alte probe puse la baza condamnării n-au fost apreciate corect.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, apelul declarat de avocatul Pruteanu Natalia, în numele inculpatului Ceban Ivan a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, motivele invocate în apel sunt nefondate din considerentele că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate.

Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, fiind admisibile conform prevederilor articolului 95 Cod de procedură penală și apreciate conform prevederilor articolului 101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima

instanță, iar, sentința cuprinde elementele definatorii condamnării prevăzute de articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, astfel este descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpatului, motivele și consecințele infracțiunii săvârșite, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, instanța de apel a reținut că nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

În ședința de judecată în apel a fost audiat inculpatul și cercetate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în primă instanță și anume: declarațiile inculpatului Andrițchii V. (vol. III, f. d. 117-119, 124); declarațiile părții vătămate Galbură N. (vol. III, f. d. 56-58); declarațiile părții vătămate Bugaenco D. (vol. III, f. d. 86-87); declarațiile părții vătămate Tolmaciiov I. (vol. III, f. d. 88-90); procesul-verbal de examinare a obiectului din 15 martie 2014, supusă examinării a fost scrisoarea nr. 088 din 14 iunie 2010, pe una filă și copia anchetei de comandă a anunțului publicitar din 02 iulie 20107 pe una filă. Scrisoarea constituie blancheta cu blazon a SRL „Makler”, de formatul A4, și conține informații cu privire la plasarea anunțului din 02 iulie 2007, anunțul fiind plasat de Andrițchii Vasilii (f. d. 204 vol. I); ordonanța de anexare a documentelor la materialele procesului penal din 15 martie 2014, și anume scrisoarea nr. 088 din 14 iunie 2010, pe una filă în original și copia anchetei de comandă a anunțului publicitar din 02 iulie 20107 pe una filă (f. d. 203, 205 vol. I); procesul-verbal de examinare din 07 august 2014, în baza căruia au fost examinate scrisorile parvenite ca răspuns de la băncile comerciale „BCR”, „Comerțbank”, „Unibank”, „FinComBank”, „EuroCreditBank”, „Victoriabank”, „Energbank”, „Moldindconbank”, „Mobiasbanca”, „Banca Socială”, prin răspunsul nr. 18109/1934/245 din 22 iulie 2014 a BC „Banca Socială” SA, se confirmă faptul că pe numele lui Andrițchii Vasilii au fost expediate mijloace bănești de către Ceban Ivan (f. d. 224-225 vol. I); comisia rogatorie parvenită din Federația Rusă, prin care se comunică autorităților naționale că Ceban Ivan, Andrițchii Vasilii, Tolmaciiov Iurie, Galbură Nicolai, Bugaenco Denis și Galbură Chiril în diferite perioade ale anului 2007-2014, au traversat frontiera de stat a Federației Ruse (f. d. 247 vol. I); procesul-verbal de confruntare din 29 septembrie 2016, dintre Ceban Ivan și Andrițchii Vasilii, unde ambii învinuiți au declarat că cei patru muncitori au fost angajați la lucru de către partea rusă, iar toate înțelegerile legate de cazare și remunerație au fost parafate nemijlocit cu aceștia (f. d. 81-85 vol. II); procesul-verbal de

confruntare din 17 octombrie 2016, dintre Galbură Nicolae și Andrițchii Vasilii, unde partea vătămată Galbură Nicolae și-a menținut poziția, menționând că înțelegerea referitoare la serviciu, cazare, remunerare a avut nemijlocit cu Ceban Ivan și Andrițchii Vasilii, tot acesta, a specificat că au fost înșelați de către Ceban Ivan și Andrițchii Vasilii, iar când ultimii au dispărut de la șantier, au mers să vorbească cu partea rusă, care la rândul lor le-au comunicat că pentru ei s-au achitat deja cu oamenii care i-au adus la lucru (f. d. 86-90, vol. II); procesul-verbal de confruntare din 19 octombrie 2016, dintre Tolmaciiov Iurii și Andrițchii Vasilii, unde partea vătămată Tolmaciiov Iurii a comunicat că în Republica Moldova le-a propus de lucru Andrițchii Vasilii, iar în Federația Rusă s-au înțeles cu Ceban Ivan (vol. II, f. d. 91-93).

În opinia instanței de apel, nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului Ceban Ivan, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și apreciate în modul convenit, demonstrează cu certitudine participarea acestuia la săvârșirea infracțiunii imputate.

Declarațiile inculpatului Ceban Ivan, precum că nu a participat la săvârșirea infracțiunii constatate au fost apreciate ca nefondate, or, au fost combătute prin declarațiile părților vătămate Galbură N., Bugaenco D. și Tolmaciiov I. care indică direct la inculpatul Ceban I. ca fiind persoana care le-a transportat și adăpostit în scop de exploatare prin muncă, în condiții similare sclaviei.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că vinovăția inculpatului Ceban Ivan a fost dovedită și prin probele cercetate cum sunt: procesul-verbal de examinare a obiectului din 15 martie 2014; ordonanța de anexare a documentelor la materialele procesului penal din 15 martie 2014; procesul-verbal de examinare din 07 august 2014; comisia rogatorie parvenită din Federația Rusă; procesul-verbal de confruntare din 29 septembrie 2016, dintre Ceban Ivan și Andrițchii Vasilii; procesul-verbal de confruntare din 17 octombrie 2016, dintre Galbură Nicolae și Andrițchii Vasilii; procesul-verbal de confruntare din 19 octombrie 2016, dintre Tolmaciiov Iurii și Andrițchii Vasilii.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de apel a menționat că aceasta este corectă, fiind în limitele legii, la soluționarea căreia prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61 și 75 Cod penal, în sentință fiind cuprinse datele privind persoana inculpatului și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, care, potrivit articolului 16 alin. (5) Cod penal, se clasifică ca fiind deosebit de gravă și faptul că Ceban Ivan nu este la prima abatere penală, prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă și, în așa mod, corect a concluzionat că scopul pedepsei se v-a obține prin aplicarea pedepsei cu închisoare.

5. Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor, avocatul Pruteanu Natalia acționând în numele inculpatului Ceban Ivan, a declarat recurs ordinar, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel în partea ce ține de inculpatul Ceban Ivan, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță prin care Ceban Ivan sa fie achitat în temeiul art. 449 alin. (2) lit. a) în coroborare cu art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, întrucât fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii

5.1. În motivarea apelului, avocatul a menționat că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel a verificat probele dar nu a făcut o analiza a acestora;

- partea acuzării nu a demonstrat vinovăția inculpatului;

- întregul probatoriu se reduce la declarațiile contradictorii ale părților vătămate.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate a conchis asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Potrivit textului recursului declarat de partea apărării în care se invocă în calitate de temeiuri de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se

întemeiază soluția, instanțele de fond au admis erori grave de fapt și de drept, care au afectat soluțiile instanțelor și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Colegiul penal, analizând hotărârile atacate în raport cu temeiurile invocate, consideră că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept, invocate de recurent.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii imputate, Colegiul penal o consideră neîntemeiată, întrucât instanțele judecând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, cărora le-au dat o apreciere conformă prevederilor art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Ceban Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Temeiul invocat de recurent, și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin decizia adoptată corect a menținut sentința atacată, hotărârea atacată cuprinzând motivele pe care a fost întemeiată soluția.

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

De asemenea Colegiul penal atestă că după formă și conținut recursul avocatului Pruteanu Natalia este identic cu cererea de apel declarată de către ultima, iar argumentele invocate au constituit obiect de examinare în instanța de apel, fiind analizate de către instanță complet și motivat.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurent, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (*persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea*).

Deși se invocă că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, Colegiul penal consideră că instanța de apel întemeiat a conchis că afirmațiile respective nu generează achitarea acestuia precum s-a solicitat în cererea de apel, or, în cursul judecării cauzei în apel și în fond au fost prezentate probe care înlătură orice dubiu și dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în cele imputate.

Concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului sunt descrise detaliat în descriptivul deciziei instanței, pe care instanța de recurs și le însușește sub aspectul stării de fapt și de drept a cauzei, așa cum au fost reținute de către instanța de apel.

Așadar, Colegiul penal nu se va expune cu privire la pretinsele erori enunțate de recurent, întrucât autorul cererii de recurs semnalându-le, nu a descris esența acestora și coroborarea lor cu circumstanțe concrete ale cauzei, referindu-se preponderent la chestiunea de apreciere a probatoriului, chestiune ce nu reprezintă obiect de judecare în ordine de recurs, așa cum a fost menționat supra.

Totodată, Colegiul consideră inacceptabil faptul că apărătorul, pe calea recursului ordinar, solicită o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel și nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probatoriului, ceea ce excedă competențele instanței de recurs.

Colegiul penal susține soluțiile contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind ample prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță și menținută de instanța de apel, iar în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel sau recurs eventual, o curte poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Hotărârea CEDO Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

Având în vedere cele stabilite și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură

penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului nu și-au găsit confirmarea, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului Ceban Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui **Ceban Ivan XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 decembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor